

Секція 5
**ХУДОЖНИК У ВІЛЬНОМУ АРТ-ПРОСТОРИ:
ДОСВІД САМОРЕАЛІЗАЦІЇ**

Світлана Вольська
(Україна)

**ТВОРЧІ ІНСПІРАЦІЇ ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО ХУДОЖНИКА
БОГДАНА ФЕДОРІВА**

Сучасне мистецтво багатогранне у своїх проявах. Традиційні цінності в епоху прогресу науки і техніки втрачають абсолютний характер. Намагаючись зрозуміти сьогодення художники все частіше звертаються до споконвічних цінностей, культурної спадщини та історичного минулого, трактуючи традицію у новітньому руслі. Саме до когорти художників з класичною освітою та сучасним поглядом на мистецтво можна віднести Богдана Федоріва. Прагнення митця бути індивідуальним не втрачаючи своєї внутрішньої цілісності яскраво представляють його твори.

Картини майстра демонструють пошуки своєї малярської мови. Жанри, тематика та техніки живописних полотен доволі різноманітні, що в повній мірі дозволяють автору виразити свої почуття і поділитися ними зі світом. Пейзажі, в тому числі архітектурні, портрети, козацька тематика та іконографічні образи свідчать про широкий діапазон мистецького самовираження художника. І з кожним роком процес шліфування художньої виразності не обмежується лише формальними пошуками мистецького мовлення. Глибоко, невимушено та щиро автор пропускає крізь себе кожен твір надаючи йому життєвої енергії та внутрішньої духовності.

Енергетика живописного мазка несе у автора особливі згустки емоцій, яких він досягає завдяки технічним прийомам виконання, зокрема зображення мастихіном. Це дозволяє автору правильно втілити творчу ідею та передати настій твору. Незмінним у автора є чітко виражений добір колірної гами картин. Художник віртуозно добирає колорит, багатство барв зумовлене не буянням веселкової палітри, а безліччю врівноважених тональних і кольорових відтінків. В картинах простежується використання локальних кольорів, що надає живопису впевненості і свободи.

Впізнаваною рисою картин художника є особливість зображення, яку автор називає «променізм». Живописно-декоративна техніка поєднана з трактуванням площини та кольорового мазка в певних напрямках надає твору динамічності та ритмічної структури. Захоплення технікою зображення мастихіном дало новий імпульс у живописний характер робіт, що в поєднанні з особливостями малярства створюють нові прийоми заглиблення глядача у твір. У картинах «Зимове мереживо», «Барви Дністра», «Перший сніг», «Барви Струсова» живописні рельєфно-пастозні «промені» створюють чуттєву фактуру

ландшафтного чи архітектурного пейзажу. Поєднання динамічного руху мазка та площин наповнюють картини образним змістом, у яких промені світла є відгоміним чогось таємничого та незвіданого.

У творчості митця спостерігаються нахил до імпресіонізму. Пленерно-імпресіоністичний напрям полотен Богдана Федоріва відображає швидкоплинні враження реального світу та неочікувані ракурси зображення. Він часто їздить на пленери у різноманітні куточки нашого краю, де його натхнення розквітає від закоханості в природу та архітектуру маленьких та затишних містечок. Саме на природі він відчуває ті характерні для імпресіонізму свіжі, зворушливі барви. Художник розкладає складні тони на роздільні мазки чистих барв, мозаїка яких розрахована на оптичне змішування кольорів. Свіжість і безпосередність першого враження незмінно відображає пору доби та настрої природи. Твори «Передо мною сніг біліє», «Порив вітру», «Храми Струсова», «Веселкова весна» та низка інших робіт насичена енергією, породжує кольорові тіні, рефлекси, створюючи трепетний живопис.

Відомий художник, заслужений діяч мистецтв України Михайло Кузів відмітив серію робіт «Пори року», відзначивши їх новизну, свіжість та динаміку. Також митець прокоментував творчість пана Федоріва: «У творчості Богдана Федоріва проглядається тенденція до чогось більшого і вищого, ніж копіювання природи. Його живопис починає формуватися на дещо складніших засадах, а саме – подати природу через власну призму бачення, яка об'єднує різноманітні вирішення, серед яких активно фігурує декоративізм в синтезі з реалістичним зображенням і домінує в спектральній палітрі. Його прояви не в чистому руслі, а у синтезі з технічними прийомами, які асоціюються з манерами письма багатьох відомих французьких художників. Таке вирішення живописної техніки демонструє більшу свідомість і керованість зображенням у художньому творі та значно скорочує дистанцію доступу глядача до роботи». Серед робіт художника відзначає «Засніжило», «Сонце гріє, вітер віє», «Ой тумане, тумане», «Карпати веселкові», «Зима біла».

У доробку майстра є і абстрактні полотна у яких міра художньої умовності активно віддзеркалює стан суспільства та проблеми сьогодення. Саме таким чином, в абстрактній манері, митець реагує та пропускає крізь себе події майдану («Майдан...», «Тривожне сяйво»). Експресивний мазок, поєднання холодно-гарячих кольорів підсилює звучання твору і неначе змушує глядача зануритися в побачене та вкотре пережити героїзм нації.

Продовженням лінії образного осягнення героїчного минулого стала участь художника в акції «Мамай єднає Україну», у якій митці Тернопільщини створили своєрідну мапу області з 18 районів із зображенням козака Мамає та атрибутів-символів, що супроводжують його образ. Чортківський район представив Богдан Федорів своїм трактуванням теми у декоративній манері. Заслуги митця на малярській ниві не залишилися поза увагою і на початку 2017 року він виборов дипломом I ступеня в обласному конкурсі серед аматорів образотворчого мистецтва.

У глибокому духовному зв'язку з рідною землею, природою Західного Поділля художник перебував завжди. Продумано-виважені пейзажі вражають колірними рішеннями та технічним виконанням у властивій художнику манері. Зображення природи відображає мінливість сонячного світла, буяння вітрів, настої похмурого дня. І в кожній роботі незмінним залишається смілива динаміка та відчуття кольору, не залишаючи глядача байдужим саме своєю енергією. Творчі інспірації пов'язані з улюбленими куточками, де художник відпочиває душою та з нескінченним натхненням зображає куточки своєї дачі. Знаходячи красу в повсякденному природному мотиві, автор з ліричністю та любов'ю малює буяння квітів, налитих сонцем яблук, вишень, калини.

У пошуках самовираження та усвідомлення себе як митця пан Богдан пройшов складні життєві ситуації, не втрачаючи бажання творити. Життя у художника буяло барвами та разом з тим ставило перепони, які він з оптимізмом та вірою в Бога перемагав. Матеріальні незгоди спонукали його шукати можливостей заробітку в інших країнах. У роки перебування далеко за межами України, художник не покидав улюбленої роботи – малювання. Зазвичай умови та обставини не сприяли творчості, але і в короткі проміжки вільного часу він знаходив можливість зображати колоритних мешканців та неповторні краєвиди гостинної, але чужої землі. Автор згадує свої враження від архітектурних ландшафтів з незмінно червоними черепичними дахами Лісабона. Графічні роботи того періоду в стриманому монохромному колориті композиційно виважені, чітко пропрацьовані та наповнені ностальгічними нотками. Духовно-мистецьке спрямування своєї творчості художник знайшов у розписі храмів у Польщі, а згодом і на теренах західної України. У той час попри зайнятість малярською роботою, пан Богдан в почав активно зображати коней. Його вразила краса, граційність і благородство цих тварин, яких художник бачив щодня. При приборстві священник вирощував коней і це захоплення передалося художнику. Для висловлення свого емоційного стану автор використав цікаві композиційні підходи та декоративне трактування у вже згадуваній техніці «променізму».

Створення серії декоративних робіт на релігійну тематику пронизана тонкими душевними нотками і внутрішніми переживаннями («Різдво Христове», «Тайна Вечеря», «Богоматір»). Відгомінном духовно-культурної тематики стало зображення архітектурних пейзажів, які мають спільну рису – присутність у картині церкви, храму чи палацу. Попри вираженість композиційного рішення, адже акцент майстер ставить на вищій та виразнішій будові, такий підхід втілює віру і любов у душі глядачів.

Високу творчу кваліфікацію як художник-архітектор Богдан Федорів здобув також поза межами України кропіткою працею, проектуючи та втілюючи мрії поціновувачів його таланту. Він здійснив складну конструктивно-архітектурну прив'язку до будови, створював нові проекти і реставрував декор у громадських приміщеннях. Відрадно, що у художника під час «затяжних відряджень» був надійний тил, це його сім'я – дружина та дочки, які розуміли та підтримували митця.

Живописна культура, освоєна художником у стінах Львівського училища декоративно-прикладного мистецтва імені Івана Труша знайшла прояв у таланті Богдана Федоріва як викладача мистецьких дисциплін у Профспілковій школі мистецтв. Він охоче ділиться досвідом і талантом з підростаючим поколінням. Художник має свій, особливий стиль викладання – це не лише пояснення з демонстрацією зразків майбутнього твору, а обов'язковий «майстер-клас на задану тему».

У творчому доробку митця засоби художнього мовлення знайшли нове вираження у синтезі декоративного та живописного мистецтва. Творчі пошуки сучасної художньої мови не перетворили митця на технічного виконавця, його роботи чуттєві, несуть емоційне піднесення та сповнені любові. Малюючи картину, майстер виконує її в певному стилі наділяючи особливим характером, наповнюючи потужним колоритом та позбавляючи дріб'язкової деталізації. Життєві шляхи у художника не завжди були простими. Та незмінним у митця залишалося бажання творити. І в кожному місці він бачив красу та проявляв свій талант як художник-митець.

Резюме. Проведено короткий мистецтвознавчий аналіз творчості сучасного тернопільського художника Богдана Федоріва: розкрито особливості малярської мови, зображальної манери, жанрової палітри, тематичного спектру і технічного арсеналу митця; творчий портрет доповнено життєписним есе.

Ключові слова: живопис, декоративне мистецтво, малярська мова, зображальна манера, жанрова палітра, технічний арсенал митця.

Summary. Theses describes the main tendencies of Ternopil art ist Bogdan Fedoriv's art. Master's paintings have different genres, themes, and rich powerful colors, in which a characteristic feature is the combination of decorative and pictorial art and the individual search for technical method of execution.

Key words: Painting, decorative art, figurative style, genre palette, technical methods of implementation.

Михайло Кузів
(Україна)

ХУДОЖНИК У ВІЛЬНОМУ АРТ-ПРОСТОРИ: ДОСВІД САМОРЕАЛІЗАЦІЇ

Мистецтво сьогодення – енергійне, стрімке, насичене емоціями, у своїх формах повністю актуальне стосовно життя людства. Важливою рисою його розвитку є відповідність і тотожність до основних параметрів розвитку суспільства сучасності, що включає прогрес науки, появу новітніх технологій, підйоми та спади економіки, влиття нових критеріїв у розвиток культури та